

uden heller ikke, at Forholdene her i Landet ere af den Bestaafenhed, at der behøves nye Bestaafnings-Normer, nye særegne Foranstaltninger for at formindste Ndhjælpen af Brændeviin." Smidlertid blev Bestemmelsen optagen, men det er gaaet her, som det i Almindelighed gaaer, at man, først naar en Lov træder ind i Livet, opdager dens Mangler. Saaledes troer jeg her at burde fremdrage som en Kjendsgjerning, at Brændeviinsdrifkeriet, vel ikke paa alle men paa mange Steder, hvor der findes Ihændehavere af disse Brændeviinsbevillinger, ikke gaaer nær saa meget i Svang som paa de Steder, hvor man ikke har saadanne Bevillingshavere; jeg troer, at jeg her passende kan anføre det gamle Ord, at forbuden Frugt er gjerne den sødeste. Ved Siden heraf skal jeg tillade mig at fremhæve ikke saa Ulemper, som denne Bestemmelse i Lovgivningen frembyder. Den tvinger saaledes formelig mange Mænd, der ellers vilde strømmes bort fra at gaae Ulovlighedens Vej, ind paa denne Vej; der er mangen en ung Mand, der etablerer en Handel paa Landet og løser Næringsbevitt som Detailist med den Hensigt, ikke at ville handle med Brændeviin; men det viser sig siden, at, dersom han ikke vil handle med det kjære Brændeviin, kan han ligesaa godt luffe Boutiken, og da han nu ikke gjerne vil indlade sig derpaa, kommer han virkelig paa den Maade — jeg tør vel gjerne sige imod sin Villie — ind paa Ulovlighedens Enemærker. Ved Siden heraf kan jeg udtale det som en Erfaring, jeg har gjort i den Commune, hvor jeg er bosiddende, og af hvis Sogneforstanderskab jeg er mangeaarigt Medlem, at denne Bestemmelse har skabt en Uenighed i Communen, som ikke er ønskelig, idet man der i Byen har en Bevillingshaver, nemlig en Romand, men ved Siden deraf har en ung Mand etableret en Handel. Denne har et Par Gange været indstævnet for ulovlig Brændeviinshandel, og da begge disse Handlende have Familie i Byen, har den, der tidligere har været meget enig, deelt sig i to Partier, hvad ærede Medlemmer nok ville kunne forstaae, ikke kan skabe noget Godt, og det kan vel være muligt, at det Samme er Tilfældet flere Steder. Som bekendt, paalægges Lovens Sogneforstanderskaberne

i Forening med Herredsfogden at have Indseende med Overholdelsen af Loven; men da det er en Kjendsgjerning, at Beboerne paa Landet ikke ynde denne Tvang, kommer Sogneforstanderskabet i en uheldig Stilling, naar det med Strengthed vil opfylde den Forpligtelse, Loven paalægges det. Jeg tør ogsaa fremhæve, at Herredsfogderne i Almindelighed ikke ere fornøiede med denne Bestemmelse. Jeg har saaledes tilfældig, haft en Samtale med et Par Herredsfogder om denne Sag, og de have ligefrem udtalt, at de ønskede Bestemmelsen hævet jo før jo kjædere, da den kun skabte dem en heel Deel Ulemper. Det er ogsaa en Kjendsgjerning, mine Herrer, at Herredsfogderne ikke ønske at tage sig mere end høist nødvendigt af saadanne Sager, og jeg tør udtale, at de fleste af de Sager, der siden Loven er udkommen, have været anlagte for ulovlig Brændeviinshandel — og deres Antal er næsten Regio — ikke ere fremkomne ved, at den paagjældende Herredsfoged har opdaget denne ulovlige Brændeviinshandel, men det er naturligtvis skeet ved Angiveri. Ja, jeg veed endog, at naar vedkommende Bevillingshaver er kommen til Herredsfogden med sin Klage over, at Denne eller Hiin gif ind i hans Næring og drev ulovlig Brændeviinshandel, har Herredsfogden sagt: De maa skaffe mig Vidner derpaa; forøvrigt er der, mig bekendt, ikke skeet nogen videre Undersøgelse fra Herredsfogdens Side. Derved ere selve Bevillingshaverne komne i en Stilling, hvorved endog flere af dem for mig have udtalt det Ønske, at Brændeviinshandelen maatte blive fri; jeg mener naturligvis imod, at man betaler en klækelig Afgift, thi det kan ikke være min Mening, at der ikke skulde lægges Afgift paa denne Handel, saaledes at Stat eller Commune leed noget Tab ved den Forandring, som jeg ønsker maatte indtræde. Jeg siger, at selve Bevillingshaverne ere i en uheldig Stilling, thi jeg tør udtale, at Bunderne, Beboerne, ikke ynde denne Tvang, som Loven paabyder, og af den Grund forleder man de Bevillingshavere, som have angivet dem, der uberettiget have drevet Brændeviinshandel. Endelig kan man ogsaa betragte som givet, at denne Bestemmelse forstaffer Amtsraadene og Indenrigsministeriet en ikke ringe Uleilighed.